

10. PRÉSTECES I CRÈDITS EN DIVISES:

10.1. Definició del producte

Tot i que els préstecs i crèdits en divises no són pròpiament instruments de finançament diferenciats dels que es puguin fer en euros, sí que els tractem individualitzadament donada la possibilitat que qualsevol persona física o jurídica pot obtenir finançament en divises de les entitats financeres.

Pel que fa a la definició del producte, ens trametem a l'apartat corresponent (préstecs, crèdits o comptes de crèdit) per conèixer cadascun d'ells, destacant únicament els elements diferencials de l'operativa en divises.

Per tant, mitjançant un préstec o un crèdit en divises podrem finançar tot tipus de béns a curt, mig o llarg termini. La característica diferencial la trobem en la moneda, que no serà l'euro.

D'aquesta forma, per exemple, en una operació de 1.000 euros, podem finançar-nos en aquesta moneda (per exemple EURIBOR + 2%) o en dòlars americans al LIBOR del dòlar + 2%. En el primer cas pagaríem aproximadament un 5,5%, mentre que en el segon cas pagaríem un 4%, depenent lògicament del tipus d'interès de cada moneda.

Si financem en dòlars, l'import nominal s'obtindrà del contravalor dels euros a dòlars, segons el tipus de canvi. Exemple: Tipus de canvi: 0,90 USD/EUR, per tant, 1.000 EUR = 900 USD. Això vol dir que el nominal del finançament i, per tant, el deute de l'empresa és de 900 dòlars.

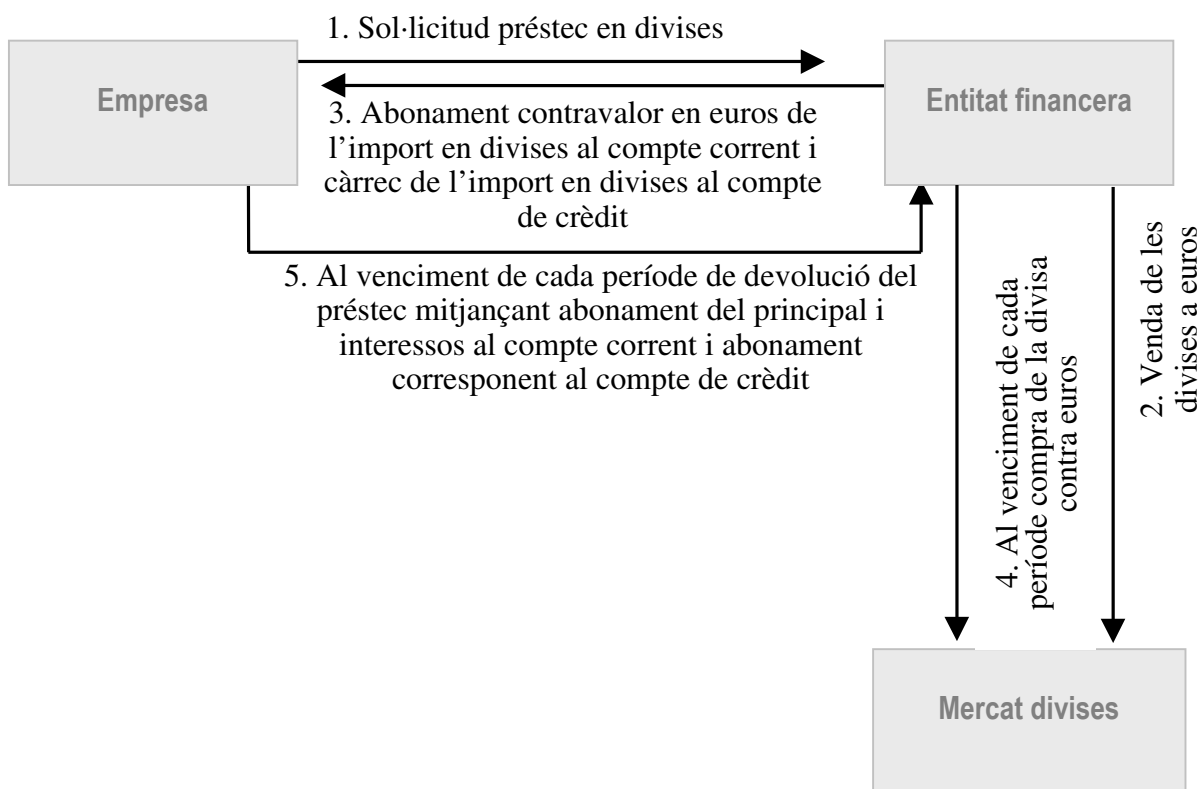
Al venciment, haurem de retornar 900 dòlars més els interessos. Si el dòlar s'ha apreciat davant l'euro (0,80 USD/EUR), significarà que per tornar 900 dòlars hauríem de pagar 1.125 euros més els interessos corresponents, fet que suposaria un major cost del finançament.

Si per contra, el dòlar es deprecia davant l'euro, 1,10 USD/EUR, hauríem de pagar 818,18 EUR per retornar els 900 dòlars inicials, òbviament molt menys de l'import inicialment finançat.

Sempre que financem en divisa existirà un risc de canvi que determinarà que el cost final del finançament depengui de l'oscil·lació de la divisa davant l'euro.

Per tant, els finançaments en divisa són especulatius i poc recomanables, tret que utilitzem instruments de cobertura (assegurances de canvi, opcions, etc.) per eliminar el risc de canvi, o que tinguem una informació i seguiment periòdics de l'operació que permetin controlar el risc de canvi.

10.2. Esquema operatiu

10.3. Utilització del producte

- Aquelles empreses que assumint el risc de canvi inherent es volen finançar a tipus d'interès més baixos.

- Aquelles empreses que preveuen una davallada de l'euro davant la moneda de finançament.
- Aquelles empreses que exporten (cobren) en la mateixa divisa de finançament i, per tant, eliminen el risc de canvi en compensar l'import del finançament amb l'import de l'exportació.

10.4. Avantatges, inconvenients i riscos

Al marge dels avantatges i inconvenients descrits a l'apartat de préstecs i crèdits cal destacar:

10.4.1. Avantatges

- Possibilitat d'obtenir finançament a menor cost financer, segons la divisa de finançament.
- Permet assegurar el risc de canvi amb la utilització d'instruments de cobertura de risc de canvi.

10.4.2. Inconvenients

- Cal destinar temps a fer un seguiment de l'evolució del risc de canvi inherent.

10.4.3. Riscos

- El risc de canvi pot comportar un major endeutament i, per tant, un major cost financer.

10.5. Tractament comptable de préstecs i crèdits en divises

El registre comptable dels préstecs i crèdits en divises és anàleg al dels préstecs i crèdits en euros, per tant ens remetem als capítols corresponents.

L'única peculiaritat resideix en el tractament de les diferències de canvi que es poden generar per l'evolució de la cotització de la divisa elegida. En aquest sentit, la normativa comptable estableix que la conversió de canvi a euros de les operacions en divises es realitza aplicant el tipus de canvi vigent en el moment de realitzar aquestes operacions.

Per tant si el tipus de canvi vigent en el moment del venciment del deute és diferent del tipus vigent en el moment de la concessió o cobrament, es generaran diferències de canvi negatives (apreciació de la divisa) o positives (depreciació de la divisa).

Els assentaments comptables que s'han de realitzar al venciment del deute serien:

1) Apreciació de la divisa:

En aquest cas, l'import que s'ha de retornar a l'entitat financera, expressat en euros, és superior a l'import que va ser concedit, expressat en euros, (òbviament, expressats en divises, ambdós imports coincideixen).

L'assentament ha de reflectir en el DEURE la despesa motivada per l'apreciació de la divisa i en l'HAYER l'augment en l'import que es deu a l'entitat financera, expressat en euros.

Núm.	Compte	Import	Deure	Haver
668	Diferències negatives de canvi	Per l'import de la variació calculada	xx	
520X	Deutes a curt termini amb entitats de crèdit	Per l'import de la variació calculada		xx

2) Depreciació de la divisa:

En aquest supòsit, l'import que s'ha de retornar a l'entitat financera, expressat en euros, és inferior a l'import que va ser concedit. L'assentament ha de reflectir en el DEURE la disminució de l'obligació de pagament a l'entitat financera i en l'HAYER l'ingrés derivat de la favorable evolució del tipus de canvi.

Núm.	Compte	Import	Deure	Haver
520X	Deutes a curt termini amb entitats de crèdit	Per l'import de la variació calculada	xx	
768	Diferències positives de canvi	Per l'import de la variació calculada		xx

10.6. Tractament fiscal de préstecs i crèdits en divises

En general, totes les despeses originades pel crèdit, inclosos els interessos, tenen la consideració de despesa fiscalment deduïble (en el cas dels empresaris individuals s'ha de deduir de l'IRPF i en el cas dels empresaris societaris de l'Impost de Societats). Endemés, les comissions i els interessos bancaris estan exempts de l'IVA.

Donat que el finançament s'efectua en divises, les diferències de canvi que generin tindran la consideració de despeses (en cas que es produís una apreciació de la divisa) o ingressos (en el cas d'una depreciació) extraordinaris, passant a tributar com un menor o major benefici en l'impost de societats.

En el cas de crèdits de compte corrent, cal destacar que l'entitat financera efectua una retenció del 18% en l'abonament dels interessos creditors, en concepte d'IRPF en el cas d'empresaris individuals o en concepte de l'Impost de Societats en el cas d'empresaris societaris.

10.7. Exemple d'una operació de préstecs en divises

L'empresa "Alexis, S.A." ha de finançar la compra d'una nau de recent adquisició. L'import total que s'ha de finançar és de 200.000 €. Davant la possibilitat de finançar l'operació en una divisa que no sigui l'euro, Alexis, S.A. decideix finançar-se en dòlars preveient una davallada de la moneda americana davant l'euro.

- Import del préstec en euros: 200.000 €
- Termini d'amortització: 1 any (*)
- Amortització d'un sol cop al venciment (*)
- Liquidació trimestral d'interessos: $LIBOR + 1\% = 2\% + 1\% = 3\%$

* Tot i no ser el termini habitual d'un préstec ni la fórmula habitual de liquidar interessos, exposem l'exemple d'aquesta forma per comprendre bàsicament l'efecte de l'oscil·lació del tipus de canvi. Per veure com es liquida un préstec en euros cal anar a l'apartat "préstecs".

Disposició del préstec

L'entitat financera procedeix a obtenir el contravalor dels 200.000 € en dòlars al tipus de canvi del dia de la disposició.

$$0,90 \text{ USD} / 1 \text{ EUR} \times 200.000 \text{ €} = 180.000 \text{ USD}$$

Els 180.000 USD es carregaran al compte de crèdit d'Alexis, S.A. de forma que serà el principal que deurà a l'entitat financera.

Paral·lelament l'entitat financera abonarà al compte corrent d'Alexis, S.A. el contravalor dels 180.000 USD (200.000 €), donat que Alexis, S.A. malgrat finançar-se en dòlars necessita euros per atendre la seva tresoreria.

Liquidació trimestral

A la fi de cada trimestre es procedeix a l'abonament dels interessos corresponents.

En el nostre el cost seria $\text{LIBOR} + 1\% = 2\% + 1\% = 3\%$

LIQUIDACIÓ TRIMESTRAL	$\frac{180.000 \times 3\% \times 90}{36.000} = 1.350 \text{ USD}$
------------------------------	---

Aquest import s'haurà de comprar en el mercat de divises en funció de la cotització USD / EUR.

1) 0,80 USD / EUR (Apreciació del dòlar)

$$1.350 \text{ USD} : 0,80 \text{ USD} / \text{EUR} = 1.687,5 \text{ €}$$

2) 1,10 USD / EUR (depreciació del dòlar)

$$1.350 \text{ USD} : 1,10 \text{ USD / EUR} = 1.227,27 \text{ €}$$

Veiem doncs que en el primer cas es pagaran més interessos (1.687,5 €) degut a l'apreciació del dòlar i en el segon cas pagarà 1.227,27 € gràcies a una davallada del dòlar davant l'euro.

Amortització del préstec

S'haurà de procedir a la devolució del préstec per part de l'empresa. Considerem que el principal del préstec es retorna d'un sol cop a la finalització; per tant Alexis, S.A. haurà de fer front a la devolució dels 180.000 dòlars més els interessos del període (darrer trimestre).

Es procedirà de la mateixa forma pel càlcul d'interessos que en qualsevol liquidació trimestral (1.305 dòlars) als que s'hauran d'afegir els 180.000 dòlars del principal. Per tant l'import final de 181.305 dòlars serà el que Alexis, S.A. haurà de pagar a l'entitat financera.

Així doncs, l'entitat financera anirà al mercat de divises per comprar els 181.305 dòlars contra euros. En funció de com estigui la paritat USD/ EUR, Alexis, S.A. haurà d'assumir més o menys cost de finançament del préstec.

Si el tipus de canvi és de 1,10 USD/EUR l'import que s'haurà de retornar serà el següent:

$$181.305 \text{ USD} : 1,10 \text{ USD / EUR} = 164.822,73 \text{ €}$$

Com es pot veure el cost global del finançament seria molt inferior al previst inicialment fruit de l'apreciació de l'euro front el dòlar.

Si, per contra, el tipus de canvi fos 0,70 USD / EUR, el resultat seria radicalment diferent, donant lloc a un cost molt superior a l'inicialment previst.

$$181.305 \text{ USD} : 0,70 \text{ USD / EUR} = 259.007,14 \text{ €}$$